

FORN VÄNNEN

JOURNAL OF
SWEDISH ANTIQUARIAN
RESEARCH

Den femte internationella kongressen för förhistoria och tidig medeltid
Arne, Ture J.

Fornvännen 1959(54), s. 144-145

http://kulturarvsdata.se/raa/fornvannen/html/1959_144

Ingår i: samla.raa.se

DEN FEMTE INTERNATIONELLA KONGRESSEN FÖR FÖRHISTORIA OCH TIDIG MEDELTID

Den femte internationella kongressen för förhistoria och tidig medeltid avhölls i Hamburg 24—30 augusti 1958. Mellan 650 och 700 deltagare från 49 länder voro anmälda, däribland 24 svenskar. T. o. m. den nya staten Ghana sände en representant. Från Rumänien hade 16 arkeologer anmält sig med lika många föredrag, säkerligen av stort intresse, men ingen av dessa forskare hade släppts ut från sitt land. Däremot mötte man några representanter för Sovjetunionen (en av dem en estländare), vidare polacker, ungrare, tjeckoslovakier, en bulgar och flera jugoslaver. Givetvis voro tyskarna i majoritet, men England, Frankrike, Spanien och Holland hade talrika företrädare.

Inalles 276 föredrag fördelade på 10 sektioner hade anmälts — hur många som verkligen höllos är svårt att avgöra. Ytterligare några kommo till, andra föllo ut.

Flerparten föredrag höllos i Hamburguniversitetets lärosalar, men det dröjde innan man hittade i virrvarret av korridorer, trappor och föreläsningsslokaler trots programbokens planritningar. Antropologiska och utomeuropeiska ämnen behandlades i Museum für Völkerkunde. Många föredrag lyckades man inte få höra eller orkade inte, och diskussionerna torkade i allmänhet in. Man var ju inte förberedd att delta i diskussioner om speciella men omfattande problem, som kunde dyka upp, och ännu mindre glädje hade man av små redogörelser för enstaka fynd eller fyndplatser. Man skulle ha mera behållning av en översikt för varje land över dess arkeologiska framsteg under den gångna fyraårsperioden sedan föregående kongress. På denna punkt hade den tyska kongressledningen inlagt en stor förtjänst genom att låta sammanställa och till kongressdeltagarna utdela en mäktig 600-sidors volym över »*Neue Ausgrabungen in Deutschland*». Den redogör för tysk arkeologisk forsknings framsteg efter det senaste världskriget. Man får hoppas, att en kommande berättelse med resuméer av föredragen kompletterar ens kunskaper om övriga länders insatser. Det hade varit fördelaktigt, om korta resuméer av föredragen i tid blivit insända, tryckta och utdelade till åhörarna.

Den största behållningen gav troligen utflykterna till Feddersen Wierde nära Bremerhaven och den närbelägna Heidenschanze. Här hade utförts omfattande och mönstergilla utgrävningar av en byanläggning, som sträckte sig från århundradet f. Kr. till 400-talet e. Kr. De rektangulära husens väggar med trävirke och flätverk voro delvis bevarade. Här funnos rum för olika ändamål och husens kronologi var väl bestämd genom olika, talrika fynd, bl. a. av fibulor. Allt detta jämte fynd av organiskt material, såsom natur- och kulturväxter, fanns utställt och demonstrerades intill grävningens platsen.

En annan utflykt gällde renjägerstationen vid Ahrensburg och de nyfunna tältplatserna vid Hopfenbach, som förevisades av den bekante paleolit-forskaren dr. Alfred Rust.

Synnerligen värdefull och lärorik var den stora utställning av kulturhistorisk, arkeologisk och etnografisk litteratur, som i världens olika länder kommit ut under de senaste fyra åren. I den stora universitetshallen lågo dessa skatter utbredda, och här kunde man också hoppas att flyktigt träffa gamla bekanta, som man längtat att återse. Tyvärr fanns ingen gemensam samlingspunkt, där man efter föreläsningarna kunde råka kollega av olika nationer.

Ett oerhört arbete hade emellertid nedlagts på organiserandet av kongressen, främst genom dess president, professor G. Bersu. Utom av honom hälsades kongressen välkommen av representanter för regeringen i Bonn, för den fria hansestaden Hamburg och för Unesco. Man inbjöds till en utflykt ombord på motorfartyget »Jan Molsen» med åtföljande trängsel och huggsexa och hade nöjet att vid kaffebordet i den för de flesta tidigare okända staden Bederkesa hälsas välkommen av borgmästaren. Staden är en trivsamt kurort med kneippbad som specialitet.

Jättekongressernas tid är säkerligen ännu inte förbi, men otvivelaktigt äro s. k. symposier med särskilt inbjudna deltagare mera givande i vetenskapligt avseende.

T. J. Arne

LITTERATUR OCH KRITIK

SIEGFRIED J. DE LAET: *Arkæologien. Metoder, teknik og problemer*. Munksgaards forlag. København 1957. — *Arkeologins metoder och problem*. Natur och Kultur. Stockholm 1957. Pris 19: 50, inb. 24:—.

Inom de naturvetenskapliga forskningsgrenarna förekommer lättillgängliga handböcker rörande den aktuella vetenskapens tekniska hjälpmedel och deras användning. Arkeologien såsom varande en ung humanistisk vetenskap har av naturliga skäl först på senare tid kunnat skapa en dylik litteratur. Det är självfallet att en vetenskap vars försök att med spadens hjälp hämta kunskap ur jorden icke i första hand utmynnat i en beskrivning av grävningstekniken utan så gott som odelat ägnat sig åt fyndplatser och fyndmaterial.

Men den tid har dock kommit då skattgrävning fått vika för tålmodsprövande frampreparering av fornlämningar och fynd — kuriosasamlingen för den omsorgsfullt vårdade museisamlingen.

En utmärkt sammanställning av arkeologiens nya tekniska hjälpmedel, dess metodik och problem har gjorts av Siegfried J. de Laet, professor i arkeologi vid universitetet i Gent. Från det flamländska originalet har boken översatts till franska, engelska, danska och svenska. Den danska upp-